

Συνήθεις Επείγουσες Παιδοχειρουργικές Παθήσεις

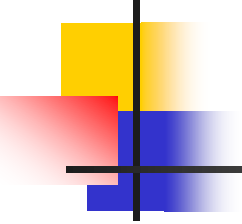
Γεώργιος Βάος

Καθηγητής Παιδοχειρουργικής

Δ/ντής Παιδοχειρουργικής Κλινικής

Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης
Ιατρική Σχολή – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Επίσκεψη στο ιατρείο/ εξωτερικό ιατρείο Νοσοκομείου Έκφραση γνώμης ειδικού γιατρού

- Ποιος γονέας θεωρεί ότι το παιδί του έχει πρόβλημα και γιατί;
- Γιατί ζητείται η γνώμη του ειδικού γιατρού;
- Τι γνωρίζουν οι γονείς για την κατάσταση του παιδιού τους;

Αδυναμία αναγνώρισης του προβλήματος

- Εμετός, κοιλιακό άλγος, μαλακά κόπρανα
- Διόγκωση βουβωνικής χώρας
- Διόγκωση ημιοσχέου

Οξεία κοιλία

- **Συνήθη συμπτώματα:** εμετός, κοιλιακό άλγος, αιμορραγία από Γ.Ε.Σ
- **Σπανιότερα σημεία:** διάταση και ευαισθησία κοιλίας και ψηλαφητή μάζα
- **Μοναδικό επεισόδιο οξείας κοιλίας** (π.χ οξεία σκωληκοειδίτιδα)
- **Υποτροπιάζουσα οξεία κοιλία** (π.χ παγκρεατίτιδα, συμφύσεις)
- **Χρόνιο κοιλιακό άλγος**

Κοιλιακό άλγος

3 ερωτήματα για την κλινική αξιολόγηση

1. Υπάρχουν συνοδά συμπτώματα;

Ναυτία, εμετός, διάρροια, δυσκοιλιότητα,
πυρετός, βήχας, κεφαλαλγία, πονόλεμος,
δυσουρία

2. Πού εντοπίζεται το άλγος;

3. Είναι πιθανή η διάγνωση της περιτονίτιδας;

Κοιλιακό άλγος (ΚΑ)

9 Σημαντικά ερωτήματα

---

1. Γιατί η αξιολόγηση του ΚΑ αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση στην παιδική ηλικία;
2. Πώς να προσεγγίσω το παιδί με ΚΑ;
3. Πώς να εξετάσω το παιδί με ΚΑ;
4. Ποια είναι τα δύο συχνότερα αίτια οξέος ΚΑ στα παιδιά;
5. Ποια αίτια ΚΑ μπορεί να απειλήσουν τη ζωή;

Παθολογικές καταστάσεις απειλητικές για τη ζωή

- Οξεία σκωληκοειδίτιδα
- Εγκολεασμός
- Περισφιγμένη βουβωνοκήλη
- Τραυματισμός
- Όγκοι
- Σηψαιμία
- Έκτοπη κύηση
- Συστροφή εντέρου
- Διαβητική κετοξέωση
- Ενδοκοιλιακό απόστημα
(πυελική φλεγμονώδης νόσος
φλεγμονώδη νοσήματα εντέρου)
- Κατάποση τοξικών
ουσιών (σίδηρος, μόλυβδος,
ασπιρίνη)

Κοιλιακό άλγος (ΚΑ)

9 Σημαντικά ερωτήματα

6. Ποιες εργαστηριακές εξετάσεις βοηθούν στην αξιολόγηση του ΚΑ;
7. Συνιστάται η α/α κοιλίας σε όλα τα παιδιά με ΚΑ;
8. Υπάρχουν άλλες χρήσιμες απεικονιστικές μέθοδοι για παιδιά με ΚΑ;
9. Ποια είναι η σημαντικότερη δοκιμασία όταν η διάγνωση του ΚΑ είναι ασαφής;

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΛΙΑΣ

Οξεία σκωληκοειδίτιδα (ΟΣ)

Κλινικές συμβουλές

- Βρέφη, μικρά παιδιά κλινική εξέταση στην αγκαλιά του γονέα
- Εμετός: Προβληματίζει!!!, Γαστρεντερίτιδα;
- Χρήση προηγμένων απεικονιστικών μεθόδων
- Η ΟΣ είναι συχνή
- Η παρουσία πνευμονίας δεν αποκλείει την ΟΣ

Οξεία σκωληκοειδίτιδα (ΟΣ)

Κλινικές παγίδες

- Δεν έχει ΟΣ !!!

- Υποψία ΟΣ → Νοσοκομειακή παρακολούθηση
[US ή CT (-)]

Οξεία κοιλία

Η διαφορική διάγνωση
οξείας σκωληκοειδίτιδας
&
οξέος μη ειδικού κοιλιακού άλγους
είναι κλινική

Οξεία κοιλία σε κάκωση μη οφειλόμενη σε ατύχημα

Κακοποίηση παιδιού

Υποτροπιάζον κοιλιακό άλγος

- Πεπτικό έλκος (*Helicobacter pylori*)
- Έμμηνος ρύση χωρίς ωορρηξία
- Υποτροπιάζουσα συστροφή εντέρου
- Σύνδρομο άνω μεσεντερίου
- Υποτροπιάζουσα οξεία παγκρεατίτιδα
- Ψυχογενές κοιλιακό άλγος

Ενδείξεις για χειρουργική εξέταση σε παιδιά με οξύ κοιλιακό άλγος

- Οξύ ή αυξανόμενο σε ένταση κοιλιακό άλγος με σημεία επιδείνωσης
- Χολώδης ή κοπρανώδης εμετός
- Ακούσια αντίσταση/ σύσπαση κοιλίας
- Αναπηδώσα ευαισθησία
- Εκτεταμένη διάταση κοιλίας με διάχυτη τυμπανικότητα
- Σημεία αιφνίδιας ενδοκοιλιακής συλλογής
- Υποψία υποκείμενης χειρουργικής πάθησης
- Κοιλιακό άλγος χωρίς προφανή αιτιολογία

Περισφιγμένη βουβωνοκήλη

Βασικές παρατηρήσεις

- Επώδυνη διόγκωση στο ανώτερο τμήμα του οσχέου ή στη βουβωνική χώρα.
Ιστορικό προηγηθείσας βουβωνοκήλης (-)
- Διαγνωστικό πρόβλημα: δ-δ

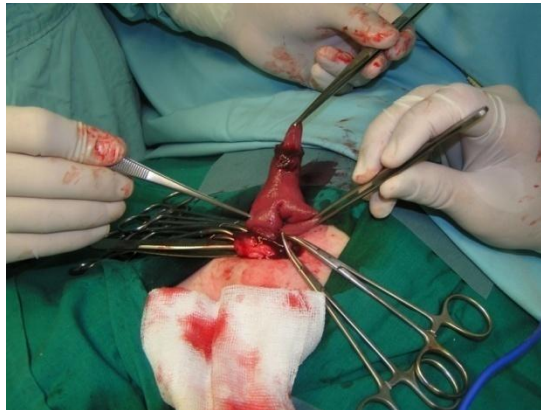

συστροφή εκτόπου όρχεως
υδροκήλη υπό τάση

Περιεχόμενο κηλικού σάκου

(Ασυνήθεις περιπτώσεις)

- Φλεγμονώδης σκωλ/δης απόφυση (κήλη Amyand)
- Μεκέλειος απόφυση (κήλη Littré)
- Ωοθήκη
- Κατ' επολίσθηση κήλη

Περιεχόμενο κηλικού σάκου (Ασυνήθεις περιπτώσεις)

⇒ Στα θήλεα επί άμφω εντόπισης υποψία ορχικής θηλεοποίησης

ΟΞΥ ΟΣΧΕΟ

Συστροφή όρχεος

Οξεία έναρξη πόνου

Ναυτία-Εμετός-Κακουχία

ιστορικό επεισοδίων

Συστροφή Morgagni

Βαθμιαία έναρξη

όχι γενικευμένη συμπτωματολογία

Σημείο μπλέ κηλίδας

Ορχίτιδα / Επιδιδυμίτιδα

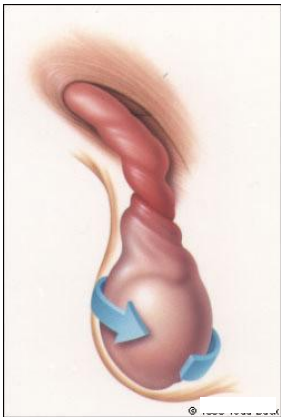
Πυρετός

Δυσουρία

Πυουρία

Συστροφή όρχεως (ΣΟ)

- Η ΣΟ μπορεί να συμβεί σε κρυφορχία ή μετά από ορχεοπηξία
- Η ΣΟ μπορεί να είναι διαλείπουσα και να αποκατασταθεί αυτόματα
- Διαφορές στα ευρήματα πρώιμης και καθυστερημένης κλινικής εξέτασης
- Καθυστερημένη διάγνωση (νέκρωση όρχεως)

Σχηματισμός αποστήματος με συρίγγιο
Επίδραση στον ετερόπλευρο όρχι

- ↓ ορχική λειτουργία
- ↓ αριθμός σπερματοζωαρίων
- υπογονιμότητα

Οξύ όσχεο και ενδοκοιλιακά νοσήματα

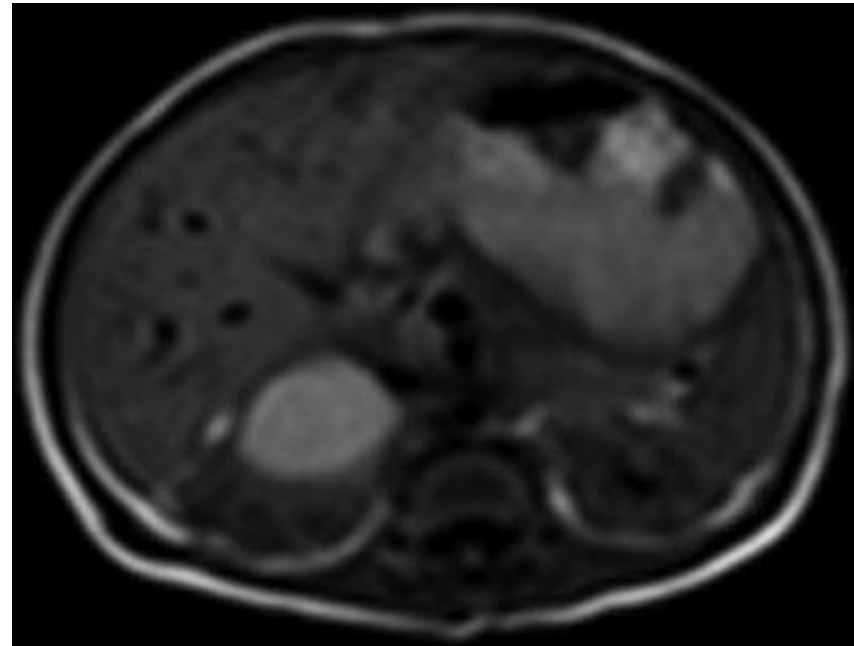

- Ρήξη συμπαγούς ενδοκοιλιακού οργάνου (ήπαρ, σπλήνας)
- Διατρηθείσα σκωληκοειδής απόφυση ή πρωτοπαθής περιτονίτιδα
- Περιτονίτιδα από μηκόνιο (νεογνά)
- Κακοποιημένα παιδιά (ενδοκοιλιακή κάκωση)
- Ασκητικό υγρό (ιογενής ηπατίτιδα, χρόνια ηπατική νόσος)
- Εγκεφαλονωτιαίο υγρό (κοιλιοπεριτοναϊκός καθετήρας)

Οξεία Σκωληκοειδίτιδα περιτονίτιδα

Επινεφριδιακή αιμορραγία

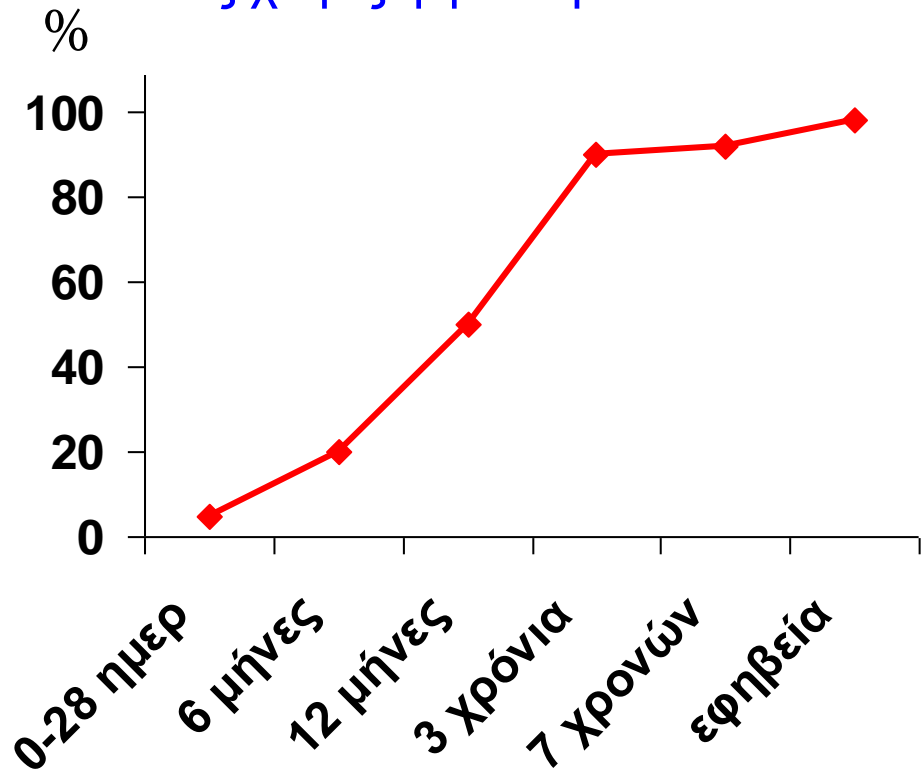
Ακροποσθία

Αυτόματη αποκάλυψη βαλάνου

Φυσιολογική φίμωση (3-5 έτη)

Αδυναμία έλξης ακροποσθίας χωρίς φίμωση

Νεογέννητα	→	5%
6 μήνες	→	20%
1ο έτος	→	50%
3ο έτος	→	90%
6ο -7ο έτος	→	92%
Εφηβεία	→	99%

Προσοχή !!! Όχι έλξη ακροποσθίας

επιμήκη ρήξη → ουλώδη ρίκνωση → μόνιμη στένωση (φίμωση)

Παραφίμωση

επείγουσα κατάσταση

Παγίδευση της ακροποσθίας
πίσω από τη στεφανιαία αύλακα

✓ Ανάταξη με χειρισμό

↓
αποτυχία

↓
✓ Ραχιαία σχάση

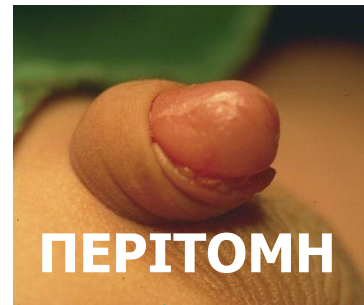
Ενδείξεις Περιτομής

Διάταση ακροποσθίας κατά την ούρηση
Συγκέντρωση σμήγματος

Φλεγμονή
ακροποσθίας

Αντενδείξεις

Κάμψη (χορδή) πέους
Ενταφιασμένο πέος
Μικρό πέος
Υποσπαδίας
Επισπαδίας
Αμφίβολα έξω γεννητικά όργανα

Ουλώδης ιστός
ακροποσθίας,
στένωση

Παθολογική φίμωση (αποφρακτική ξηρωτική βαλανίτιδα)
0.6% αγόρια >5 έτη

Περιτομή & Ουρολοίμωξη

- Περιτομή: 10πλάσια ↓ κινδύνου ουρολοίμωξης
(νεογνά-βρέφη)
- Χωρίς περιτομή: $\approx 1\%$ απόλυτος κίνδυνος ουρολοίμωξης
(νεογνά-βρέφη)

Αμέσως μετά την ΚΕΚ

- Επαρκής αερισμός
- Εκτίμηση επιπέδου συνείδησης
- Προβλήματα απειλούντα τη ζωή

Κριτήρια εισαγωγής παιδιών με ΚΕΚ στο Νοσοκομείο

- Ιστορικό απώλειας συνείδησης
- Σπασμοί
- Εμετοί, ευερεθιστότητα, νωθρότητα
- Νευρολογικά συμπτώματα (αδυναμία άκρων, ανισοκορία)
- Ρινόρροια/ ωτόρροια ΕΝΥ – Ρινορραγία/ ωτορραγία
- Κάταγμα κρανίου
- Ακατάλληλες συνθήκες παρακολούθησης στο σπίτι

Οδηγίες προς γονείς

- Νωθρότητα ή παρατεταμένη υπνηλία
- Σύγχυση ή αποπροσανατολισμός
- Έντονη κεφαλαλγία, εμετός, πυρετός
- Αδυναμία άκρων, διπλωπία, ανισοκορμία
- Σπασμοί
- Αίμα ή υγρό από τη μύτη ή τα αυτιά

Ακτινογραφία κρανίου (ΚΕΚ)

Κριτήρια

- Απώλεια συνείδησης ή αμνησία
- Παρουσία νευρολογικών συμπτωμάτων ή σημείων
- ΕΝΥ ή αίμα από τη μύτη ή τα αυτιά
- Υποψία διατιτραίνουσας κάκωσης
- Εκτεταμένος μώλωπας, διόγκωση ή ευαισθησία κρανίου

Τι ελέγχουμε στην ακτινογραφία κρανίου (ΚΕΚ)

- Κάταγμα – γραμμικό ή αστεροειδές
δεύτερο κάταγμα
- Διάσταση ραφών (αύξηση ενδοκράνιας πίεσης)
- Ξένα σώματα
- Ενδοκρανιακές σκιές αέρα (κάταγμα και ρήξη
σκληράς μήνιγγας)
- Αδιαφανείς κόλποι ή υδραερικά επίπεδα σε
παραρινική κοιλότητα (αιμορραγία)
- Εμπιεστικό κάταγμα κρανίου

Τι ελέγχουμε στην ακτινογραφία κρανίου (ΚΕΚ)

Ειδικά κριτήρια για νευροχειρουργική εξέταση

- Κάταγμα κρανίου συνοδευόμενο από σημεία ή συμπτώματα
- Κώμα, → Ανάνηψη, (-) κάταγμα, GCS<8
- Επιδείνωση επιπέδου συνείδησης ή εμφάνιση επιπρόσθετων νευρολογικών σημείων
- Σύγχυση ή σημεία >6 hrs, (-) κάταγμα
- Σύνθετο ή εμπιεστικό κάταγμα θόλου κρανίου
- Διατιτραίνον κάταγμα κρανίου
- Υποψία κατάγματος βάσης κρανίου:
  - Εκροή ENY
  - Αιμάτωμα οφθαλμικού κόγχου ή μαστοειδούς απόφυσης

Τι πρέπει να γνωρίζουμε

- Οι επείγουσες παιδοχειρουργικές καταστάσεις παρουσιάζουν διαγνωστικές δυσκολίες με συχνό επακόλουθο την λανθασμένη διάγνωση και αυξημένη νοσηρότητα και θνησιμότητα
- Η διαφορική διάγνωση οξείας κοιλίας στα παιδιά περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό παθολογικών καταστάσεων και μερικές από αυτές μπορεί να απειλήσουν τη ζωή
- Το US είναι χρησιμότερο για τη διάγνωση του αιτίου της οξείας κοιλίας, ενώ η αξονική τομογραφία ενδείκνυται σε επιλεγμένες περιπτώσεις

Τι πρέπει να γνωρίζουμε

- Στις περιπτώσεις οξείας κοιλίας, η κλινική εξέταση των έξω γεννητικών οργάνων, ιδίως στα αγόρια, είναι επιτακτική για να αποκλεισθεί η πιθανότητα περισφιγμένης βουβωνοκήλης ή συστροφής όρχεως
- Η έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία της βουβωνοκήλης και ιδιαίτερα των νεογνών και βρεφών ελαττώνει τον κίνδυνο της περίσφιγξης
- Αυτόματη αποκάλυψη της βαλάνου παρατηρείται περίπου στο 99% των αγοριών μέχρι την ηλικία των 16 ετών και μόνο η αποφρακτική ξηρωτική βαλανίτιδα (αγόρια > 5 ετών) αποτελεί απόλυτη ένδειξη περιτομής

Τι πρέπει να γνωρίζουμε

- Η παραφίμωση αποτελεί επείγουσα κατάσταση
- Η συστροφή όρχεως είναι η συχνότερη αιτία οξέος οσχέου σε αγόρια εφηβικής ηλικίας
- Η συστροφή όρχεως απαιτεί επείγουσα χειρουργική διερεύνηση του οσχέου
- Οι οδηγίες αντιμετώπισης παιδιών με ΚΕΚ πρέπει να τηρούνται σχολαστικά

